

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **J. D.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2018, čj. 57508/2018/OŽPZ/VR, vedené Krajským soudem v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích pod sp. zn. 52 A 113/2018, o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudcům Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích JUDr. Janu Dvořákovi, JUDr. Petře Venclové, Ph.D., a JUDr. Aleši Korejtkovi,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích JUDr. Jan Dvořák, JUDr. Petra Venclová, Ph.D. a JUDr. Aleš Korejtko **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích pod sp. zn. 52 A 113/2018.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci bylo v minulosti rozhodnutím Městského úřadu Česká Třebová povoleno pokácet jeden exemplář lípy srdčité a současně mu byla uložena povinnost provést výsadbu dvou kusů lípy srdčité. Toto rozhodnutí bylo změněno rozhodnutím Městského úřadu Česká Třebová ze dne 23. 5. 2018, čj. 8605/2013/ZPR/JAR/1171-69, kterým bylo změněno místo nové výsadby, stanoven termín pro její realizaci a žalobci uložena povinnost o ni po dobu pěti let pečovat. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný shora uvedeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Česká Třebová potvrdil. Žalobce proti rozhodnutí žalovaného nyní brojí žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích.

[2] Žalobce uplatnil v řízení před krajským soudem námitku podjatosti vůči všem členům rozhodujícího senátu, a to konkrétně vůči předsedovi senátu JUDr. Janu Dvořákovi a soudcům JUDr. Petře Venclové, Ph.D., a JUDr. Aleši Korejtkovi. Námitku podjatosti žalobce odůvodnil tím, že JUDr. Jan Dvořák jako samosoudce rozhodoval ve stejné věci dne 9. 4. 2014 a senát totožného složení rozhodoval rovněž ve stejné věci dne 16. 12. 2016. Naposledy uvedené jednání mělo být dle žalobce zahájeno tím, že předseda senátu zakázal žalobci během jednání promluvit a k věci se vyjadřovat. Tím bylo omezeno jeho právo jako účastníka řízení. Závěrem jednání předseda senátu odmítl žalobci proplatit

cestovné, i když na to měl nárok. Jak vyplývá z vydaného rozsudku, soud si byl od počátku vědom toho, že je napadené rozhodnutí v rozporu se zákonem a přesto ho nezrušil. Správní orgány tak dostaly příležitost žalobce dále šikanovat.

[3] Soudci se k námitce podjatosti shodně vyjádřili tak, že jim není známa žádná okolnost svědčící o jejich podjatosti ve věci. Žalobce zakládá námitku podjatosti na postupu předsedy senátu a na výroku a důvodech rozsudku v již skončeném řízení. Nyní je žalobou napadené nové rozhodnutí žalovaného, které bylo vydáno po zrušujícím rozsudku krajského soudu.

[4] Při posouzení důvodnosti námítky podjatosti vycházel Nejvyšší správní soud z § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého jsou soudci *„vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“* Podle § 8 odst. 5 věty první s. ř. s. účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitka musí být uplatněna *„do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.“* (§ 8 odst. 5 věta druhá, třetí a čtvrtá s. ř. s.).

[5] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námítky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána a postup, jímž je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup zcela výjimečný.

[7] Nejvyšší správní soud podotýká, že důvodem pro vyloučení soudce může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen např. příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem (ať již zjevně přátelským či nepřátelským), může jít i o vztah ekonomické závislosti apod.

[8] Z toho, jak žalobce svou námitku formuloval, je zřejmé, že dovozuje podjatost soudců z procesního postupu v jiných jeho věcech. Podle § 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s. okolnosti spočívající v rozhodování soudce v jiných souvisejících či nesouvisejících věcech nemůže vést k vyloučení soudce, byť by v těchto věcech byl žalobce neúspěšný. Důvody pro vyloučení soudce by bylo možné shledat ve výjimečných případech např. za situace, kdy by vyšlo najevo, že soudce během jednání v dřívějších věcech vystupoval vůči účastníkovi zjevně nepřátelsky či jinak excesivně a takové nepřátelské jednání by vyvolávalo pochybnosti o nepodjatosti soudce.

[9] Žalobce takové jednání spatřoval v postupu uvedených soudců „ve stejné věci“ dne 16. 12. 2016. Je na účastníkovi, aby takové jednání jednoznačně specifikoval způsobem, který nebude vyvolávat pochybnosti o tom, kdy a jak se odehrálo tvrzené jednání soudců, proti nimž byla vznesena námitka podjatosti, případně svá tvrzení i doložil. Pokud tak účastník řízení neučiní, soud může vycházet pouze z tvrzení účastníka (resp. vyjádření daných soudců) a spisových podkladů, které má v dané věci k dispozici. Jelikož žalobce zmiňované jednání, resp. příslušné řízení nijak blíže nespecifikoval, vyžádal si Nejvyšší správní soud z vlastní iniciativy spis krajského soudu ve věci žalobce vedené pod sp. zn. 52 A 31/2015, v jehož rámci byl vydán dne 16. 12. 2015 rozsudek (nesprávně datovaný dnem 16. 12. 2016) ve věci stejných účastníků řízení a kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. V dané věci taktéž rozhodovali stejní soudci, proti nimž nyní míří námitka podjatosti.

[10] Z protokolů o jednáních z 9. 12. 2015 a 16. 12. 2015, které jsou součástí daného spisu, však Nejvyšší správní soud nezjistil, že by soudci jednali tak, jak tvrdí žalobce. Z protokolů zároveň nevyplývá ani žádné jiné jednání uvedených soudců, které by vypovídalo o jejich negativním postoji k žalobci, natož aby se jednalo o jednání dosahující intenzity podjatosti. Ze spisu ani nevyplývá, že by žalobce s obsahem protokolů nesouhlasil a vznesl návrh na jejich doplnění nebo námitky proti jeho obsahu. K uvedenému Nejvyšší správní soud ještě dodává, že prostředkem ochrany proti možným procesním pochybením krajského soudu, pokud případné vady řízení mohly mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, je kasační stížnost proti konečnému rozhodnutí krajského soudu.

[11] V projednávané věci tudíž Nejvyšší správní soud nezjistil žádný z důvodů pro vyloučení soudců JUDr. Jana Dvořáka, JUDr. Petry Venclové, Ph.D., a JUDr. Aleše Korejtky, jak jsou vymezeny v § 8 odst. 1 s. ř. s.

[12] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud vznesenou námitku podjatosti neshledal důvodnou.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. ledna 2019

JUDr. Petr Mikeš,
Ph.D.
předseda senátu